

Raziskovanje odzivov porabnikov na recesijo v Sloveniji ter Bosni in Hercegovini

Tomaž Kolar, Vesna Žabkar, Nenad Brkić in Ismir Omeragić

Z namenom ugotoviti vpliv aktualne ekonomske krize na porabnike izdelkov vsakdanje potrošnje pričujoči članek proučuje spremembe in trende vrednot in stališč porabnikov med letoma 2007 in 2009 v Sloveniji ter Bosni in Hercegovini. Primerjava pomembnosti vrednot in faktorskih vrednosti stališč v obravnavanem obdobju v obeh državah nakazuje nekatere pomembne razlike in presenetljive spremembe, saj tako stališča, še posebno pa vrednote, na kratek rok veljajo za relativno stabilne konstrukte. Z namenom ugotoviti, ali, zakaj in kako je kriza drugače vplivala na slovenske in na bosanske porabnike, smo identificirali možne vzroke razlik. Ti so obravnavani tako s teoretičnega kot s praktičnega vidika, podana pa so tudi priporočila za management.

Ključne besede: recesija, porabniki, stališča, vrednote, Slovenija, Bosna in Hercegovina

Klasifikacija JEL: M31

Managing Global Transitions 10 (2): 121–144

Prestrukturiranje in ovire: primeri konkurenčnosti izvoznikov v različnih tranzicijskih državah

Nebojša Stojčić in Heri Bezić

Vedenje izvoznikov privlači pozornost raziskovalcev in načrtovalcev politik, ki se ukvarjajo s konkurenčnostjo gospodarstev. S sodelovanjem na mednarodnem trgu podjetja ustvarjajo mednarodno menjavo, ki uravnotežuje uvoz, in spoznavajo nove tehnologije, s katerimi povečujejo konkurenčnost celotne panoge na domačem trgu. V članku je prikazan razvoj modela, v katerem so zmožnosti podjetij iz gospodarstev v tranziciji definirane kot funkcije njihovih dejavnosti, značilnosti in lastnosti njihovega okolja. Izsledki raziskave kažejo, da imajo stroški vstopa na trg, prenosa tehnologije, inovacij in tekmovanja s konkurenco pomembno vlogo pri odločitvi podjetja o vstopu na tuje trge, ko pa so že na tujih trgih, postanejo pomembnejše cenovne prednosti.

Ključne besede: izvozna konkurenčnost, vstopni stroški, tranzicijska gospodarstva, prestrukturiranje, institucije

Klasifikacija JEL: D02, D22

Managing Global Transitions 10 (2): 145–170

Poznavanje tujih tour operatorjev in turističnih agentov srbske avtonomne pokrajine Vojvodine kot potencialne turistične destinacije

Ivo Mulec in Nicholas Wise

Vojvodina je avtonomna pokrajina na severnem delu Srbije in ima vse potencialne, da nekoč postane uspešna turistična destinacija. Od razpada Jugoslavije je minilo dvajset turbulentnih let in zdaj si turistični managerji v Vojvodini prizadevajo posodobiti turistično infrastrukturo in ustvariti nova delovna mesta. Podatke za raziskavo smo dobili iz ankete turističnih agentov in drugih zaposlenih na področju turizma po vsem svetu. Cilj te raziskave je bil ugotoviti prepoznavnost in poznavanje razvijajoče se turistične destinacije Vojvodine. Iz rezultatov raziskave smo ugotovili, kakšna je njena prepoznavnost in kakšna je vloga tour operatorjev in turističnih agentov v promociji turistične destinacije. Rezultati tudi nakazujejo, da med tujimi turističnimi poznavalci in tour operaterji Vojvodina ni poznana kot turistična destinacija in posledično tudi ne med njihovimi potencialnimi turisti. In vendar, boljše je biti neznana destinacija kot imeti negativen imidž. Turistični agenti in tour operaterji tako lažje soustvarjajo imidž destinacije, kar bo v končni fazi prispevalo k boljši destinacijski prepoznavnosti Vojvodine kot nove turistične destinacije.

Ključne besede: destinacijska prepoznavnost, destinacijski imidž, poznavanje destinacije, turistična destinacija Vojvodina

Klasifikacija JEL: R, Y, Z

Managing Global Transitions 10 (2): 171–187

Empirična ocena pripravljalnega modela identificiranj kandidatov za MBA z nizkim tveganjem

C. A. Bisschoff

Članek obravnava drugo stopnjo razvoja modela, tj. empirično oceno učinkovitosti in veljavnosti modela pri vseh treh skupinah kandidatov: »malo tvegani« oziroma »netvegani« kandidati za MBA, kandidati, ki niso diplomirali v treh letih, klasificirani kot »srednje do nizko tvegani« kandidati, za katere je pričakovati, da bodo za diplomu potrebovali še eno dodatno leto, ter »zelo tvegani« kandidati, za katere ni pričakovati, da bodo diplomirali, oziroma ne bodo dokončali študija. Raziskava je bila opravljena na študentih zadnjega letnika MBA študija na poslovni šoli v Potchefstoomu v Južni Afriki. Rezultati so bili zelo dobri. Pri kategorijah »malo tveganih« oziroma »netveganih« kandidatov je testirani model mogoče uporabiti kot orodje za napovedovanje, saj je njegova veljavnost več kot 60-odstotna pri $p = 0,9$ oziroma več kot 90-odstotna

pri $p = 0,7$. Previdnost pa je potrebna pri skupini »zelo tveganih« kandidatov, pri katerih je model preveč restriktiven z napako 13,7% (pri $p = 0,7$).

Ključne besede: napovedovalni model, MBA, veljavnost, kandidati za MBA, tveganje

Klasifikacija JEL: M10, M50

Managing Global Transitions 10 (2): 189–204

Zunanje izvajanje logistike: študije primerov

Aldo Srbotič in Mitja Ruzzier

Namen članka je raziskati ključne dejavnike uspeha na področju zunanjega izvajanja dejavnosti logistike. Partnerski odnosi pri zunanjem izvajanju dejavnosti so ponazorjeni z modelom, ki je uporabljen na treh primerih s področja zunanjega izvajanja logistike. Model je predstavljen kot orodje za pomoč managerjem. Uporablja se za minimiziranje možnosti neuspeha, tako da se ključne težave obravnavajo pred dejansko vzpostavitvijo partnerstva. Z namenom, da se v celoti zaobjame kompleksnost procesa zunanjega izvajanja dejavnosti, je model dodatno podkrepjen z analizo izvedbe metodologije zunanjega izvajanja dejavnosti ter z analizo prisotnosti zmot s področja zunanjega izvajanja dejavnosti. Podana je ugotovitev, da je implementacija metodologije za zunanje izvajanje dejavnosti odločilna za uspešno zunanje izvajanje dejavnosti. Ugotovili smo, da so ob pravi izbiri zunanjega izvajalca izboljšana raven storitev, ekonomski interes za sodelovanje obeh partnerjev, skupna vizija in cilji partnerstva, jasno definirane vloge, vključenost in podpora najvišjega vodstva ter komunikacija in zaupanje ključni dejavniki, ki vodijo do uspeha na področju zunanjega izvajanja storitev. Rezultati študije primerov razkrivajo ključne elemente za zagotavljanje uspešnih razmerij na področju zunanjega izvajanja logistike ter ponaazarjajo, kako analizirati in izboljšati strukturo zunanjega izvajanja logistike.

Ključne besede: zunanje izvajanje logistike, zunanje izvajanje dejavnosti, ponudnik storitev, partnerstvo

Klasifikacija JEL: L24

Managing Global Transitions 10 (2): 205–225